



# בשנער

ידיעות קיבוץ הזורע - כד' בסיון התשע"ח - 07.06.2018



שעיר בא לבקר | עמוד 8  
האורחים הכי חשובים בקיבוץ

מתנות קטנות | עמוד 10  
מדור סיום מיוחד עם ליאת כפרי

יום החברה | עמוד 11  
בוקר מיוחד לנשות הקיבוץ

שו"ת | עמוד 16  
והפעם מיכל דור

## תוכן עניינים

3 | שער (לעזאזל)

/ אורי גבאי

4 | הטעות של שמעון

/ חנן נגרי

5 | פעמיים כי טוב - מילה טובה

6 | תודות והודעות מהתרבות

7 | הסיפור שאינו נגמר

/ אורי חץ

8 | שער בא לבקר

10 | מתנות קטנות

והפעם ליאת כפרי

11 | יום החברה

/ לנה נוימרק

/ דבורה בן דוד

12 | יצירה מקומית

כל הפנים והשמות / יעל כרמי

איורים / שבתאי פרידמן

13 | תרבות ופנאי

פינת התובנה / בועז בש מרץ'

בדיחת השבוע / ספי מנור פלג

14 | היה היה - תכנית הנקודה

16 | שו"ת

דני נהב בשיחה עם מיכל דור

## נר נשמה

יוני

1.6.75 יהודה שלייסנר

1.6.16 ורדה פרחי

5.6.72 תמר שפייר (פלס)

5.6.14 ברונו וקסנר

6.6.92 אשר בנארי

6.6.99 בנימין מרקוביץ

6.6.01 יואב ירון

נפל במעבר המיתלה 7.6.67 רן (רני) מרכס

8.6.97 הלה פלד

8.6.01 רחל פלג

8.6.17 עליזה קמון

9.6.79 פרנץ מרכס

9.6.89 גוסטב הורן

9.6.99 רנה לביא

13.6.10 אורה שפי

14.6.68 נורית אלאור

18.6.04 ישראל נוימרק

20.6.70 זאב הלר

21.6.12 רות דור

22.6.11 הורציו קרוסו

23.6.70 דן ולך

23.6.00 אברהם שרון

24.6.00 חוה נוימרק

27.6.61 מיכל וולף

28.6.39 חוה נויבאור

30.6.09 נורית וייס

## מערכת בשער

עורכת: נעה אלבוחר

עיצוב ועריכה גרפית: אנה אבריאל

טל: 052-3990860

דוא"ל:

bashaar@hazorea.org.il

הגהה: מרים גרוס

תמונת שער: פרחים בחניית הכולבו,

נעה אלבוחר

הפצה: יעל טיקטין, רינה רשקוב

המערכת: אורי גבאי, מיכל דור, שבתאי פרידמן, חנן נגרי, לנה נוימרק, אורי חץ, יעל כרמי, יבל ברקאי, דליה הרפז, ליאת כפרי, יעל טיקטין, נעה אלבוחר, צוות הארכיון, דני נהב, בועז בש מרץ', ספי מנור פלג



אבל לא נראה לי שהם תכננו להיות אובייקט להתגודדות של עשרות צלמים מכל רחבי הארץ.

אני מודה שהתופעה חדשה גם לי. עשרות צלמים שלחלקם ציוד בשווי עשרות אלפי שקלים, מגיעים מכל הארץ והכל במטרה לזכות בצילום של הינשוף הקטן הזה, באור יום. רובם אנשים טובים שהם חובבי טבע שמכירים את כללי ההתנהגות ליד קינון ציפורים ונעזרים בסבלנות והתמדה שהפתיע אותי. לא ציפיתי לאינטנסיביות כזאת ובעיקר לא ציפיתי להתנהגות אסורה ולהפרעה של מספר צלמים. אני מתכוון לצלמים שיעשו כמעט הכל בשביל תמונה, כולל גיזום ענפים שמסתירים, השמעת קולות ברמקול, שימוש ממושך בתאורה חזקה וזריקת אבנים על העץ.

אני מודה גם, שבשלב מסוים התחלתי קצת לסלוד מהתופעה. היה לי נחמד כל עוד הדבר נשאר בין חברי וילדי הקיבוץ וחברים קרובים. מה גם שמסכנים הינשופים הקטנים, שלא הבינו מאיפה "נפל" עליהם ההמון הרב. אני חושב שקהילה וטבע צריכים להיות משולבים זה בזה בחינוך ובערכי שמירת טבע נכונים. נהינתי לראות כל כך הרבה חברים, ילדים, הורים ומטפלות מתעניינים בזוג ויפה לציין את ערנותם ותפקודם של מספר חברים שמצאו את אחד הגוזלים שנפל מהקן ובתושייה רבה החזירו אותו לקן ובכך הגדילו את סיכויו לשרוד.

ומה אפשר ללמוד מכל העניין? דבר ראשון ישנם כללי התנהגות לצילום ציפורים מקננות ואפשר למצוא אותם באינטרנט ובכל מקרה רצוי להשתמש בהגיון הבריא ולנסות להפריע כמה שפחות.

דבר שני בפעם הבאה צריך לחשוב פעמיים לפני שמפרסמים בפומבי על אטרקציות שכאלה ובעיקר חשוב איפה מפרסמים..

שנמשיך להנות מהטבע המדהים שסביבנו ושנדע לשמור עליו, לנו ולדורות הבאים.



כבר זמן מה שאני חושב לכתוב כתבה על קינון דורסי הלילה בהזורע. תכננתי לתת סקירה של חמשת מיני דורסי הלילה שקיננו ומקננים באזורינו. אולם כעת, לאור הפסטיבל שנוצר סביב קינון השעירים, החלטתי לכתוב משהו קצת שונה. משהו יותר אישי ויותר תודעתי.

אני חובב טבע מאז שאני זוכר את עצמי, תמיד עבדתי בקרבת בעלי חיים והתעניינתי בחיות בר. אני מסוג החובבים שהצילום משרת רק למטרת תיעוד ולכן יש לי מצלמה פשוטה יחסית. אני מתעד בעלי חיים באזור ובטוילים ולא נוסע במיוחד בעקבות בעל חיים נדיר שנצפה במקום כלשהו. אני גם לא שותף בקבוצות במדיה ולא מפיץ תמונות ברבים, אפילו אין לי פייסבוק.

בעשר השנים האחרונות אני שומע ורואה שעירים בהזורע. לפני זה לא ראיתי או שמעתי אותם בקיבוץ. במשמר העמק אני ראיתי אותם בצעירותי. שעיר מצוי הוא דורס הלילה הקטן בישראל והוא מקנן נפוץ בעיקר בצפון הארץ. לפני מספר שנים הבנתי שהוא מקנן באזור בתי הילדים, לאחר שנמצא גוזל ובעזרתם של מספר חברים, הובא לטיפול בבית החולים לחיות בר בספארי. בהזדמנות זאת אני רוצה לספר על מיזם של רשות הטבע והגנים, הנקרא "חיבולנס" של קבוצה גדולה של מתנדבים, שמובילים חיות בר פצועות, למרכזי טיפול בארץ. כל מה שצריך הוא להתקשר והם מגיעים תוך זמן קצר ולוקחים החיה הפצועה לטיפול.

כבר מספר שנים שאנחנו רואים את השעירים על עץ האולמוס וכנראה בעקבות גיזום מאסיבי, נחשף הקן לעוברים ושבים. באמצע אפריל גיליתי את מקום הקינון הנוכחי של זוג השעירים המפורסם. דיווחתי למספר חברים, הראיתי למספר הורים וילדים, צילמתי מספר תמונות והתנהגתי כהרגלי.

אז באמת מדובר בזוג פוטוגני במיוחד, שלא מתבייש לצאת באמצע היום, במרכז הקיבוץ ולהיחשף בפומבי.

## מפגש גשר!

חברים יקרים,

**מזמינה אתכם למפגש עם רבקה הבס, בתה של יוכבד שחיה בבית שקמה, בנושא שירת הלאדינו.**

אחרי גרוש ספרד ב-1492 התיישבו יהודי ספרד וצאצאיהם ברחבי ארצות הים התיכון, בצפון מרוקו, בארצות הבלקן, בתורכיה ובארץ ישראל. הם המשיכו לדבר בספרדית יהודית (לאדינו) ולשיר בשפה זו. המפגש יוקדש לאוצר השירים ששרו היהודים הספרדים בקהילות השונות; החל משירים עתיקים שמקורם בספרד ועד שירים שהתחברו במאה העשרים, משירי אבירים ומלכים עד שירי אהבה וגעגועים.

**נפגש במועדון לחבר, ביום ששי 15/06, בשעה 11:00.** לאחר המפגש ארוחה קלה ושיחות רעים.

מפגשנו הבא לאחר חופשת הקיץ יהיה עם הדי בן עמר מזכיר, שיפוצניק וסטנדאפיסט מקיבוץ יד חנה בתאריך 14/0918. רשמו לפניכם ובואו להיפגש עמנו במועדון לחבר.

נפגש, צביה

# הטעות של שמעון\* / חנן נגרי

**במאמרו של שמעון שתיל הודגש המשפט "השלום הגרוע ביותר עדיף על המלחמה". חנן מעמיד אמירה זו בספק ויוצא כנגד ההנחה המרומזת בה, שהשלום, כשיגיע, יהיה גרוע. ניתן לעשות שלום אחר מציע חנן ומספק זווית הסתכלות נוספת על הנושא**

## פרק א'

חברינו שמעון שתיל כותב ברשימתו הנ"ל - המתייחסת לתוצאות מלחמת העולם השנייה - על נוראותיה של מלחמה זו, בה איבדו את חייהם, כשישים מיליון אזרחים וחיילים ובתוכם כשישה מיליון יהודים, ולכן המסקנה המוחלטת שלו, הבלתי ניתנת לערעור, לדעתו, מינשר עליו הוא חוזר ארבע פעמים ובאותיות מוגברות: "השלום הגרוע ביותר עדיף על המלחמה"

באינטרנט מצאתי כותרת זועקת שונה והיא אומרת "התקווה לשלום שהובילה למלחמה", והכותרת הזאת מכוונת כמובן להסכם מינכן. את ההסכם הזה מביא ראש ממשלת בריטניה, צ'מברליין ביום 30 לספטמבר 1938, ובהגיעו לשדה התעופה בלונדון הוא מציג את הנייר הזה

החתום על ידי היטלר, מוסוליני, דאלדיה וצ'מברליין עצמו ומכריז "הבאתי שלום לדורות". את הפרטים כל אחד יכול למצוא באינטרנט, לכן אינני ממשיך לפרט.

מלחמת העולם הראשונה הסתיימה בתבוסה קולוסלית לכמה אימפריות שבעצמם גרמו לה, כגון האימפריה הגרמנית, האוסטרו-הונגרית, והעותמאנית. האימפריות הנ"ל פורקו לחלוטין ומן החלקים האלה הוקמו מדינות שבעצם היו צרופים מדיניים, לפעמים לא סבירים, כגון יוגוסלביה שהורכבה מעמים נוצרים פראבוסלביים, גם נוצרים גרמנים, קאטולים,

ומוסלמיים. הכוונה הייתה להקים יחידות ארגוניות שיוכלו לשאת את עצמן כלכלית. בדומה לכך גם צ'כוסלובקיה שהייתה צירוף בין צ'כיה וסלובקיה. שני עמים דוברי שפות שונות אולי אפילו שנואות אחת לשנייה.

לאור כל מה שהתרחש ביוגוסלביה, בימינו אלה, והנטיות הבדלניות בספרד, באנגליה, בבלגיה ועוד כאלה שבדרך, קשה להצדיק את דברי שמעון ש "עמי העולם ובעיקר עמי אירופה למדו סוף סוף את הלקח שהוא "השלום הגרוע ביותר עדיף על המלחמה".

## פרק ב'

אבל כן קרה דבר חשוב ביותר; קמה מנהיגות שהבינה היטב את לקחי מלחמת העולם הראשונה ויישמה את אותם לקחים בסיום מלחמת העולם השנייה. יש אימרה המיוחסת לראש ממשלת אנגליה דאז, ווינסטון צ'רצ'יל והיא; "להיות נחוש במלחמה ונדיב בניצחון". ומה הוא הלקח?

בגמר מלחמת העולם הראשונה ועם ניצחון בנות הברית דאז, ובתחושת נקם שלא תשוער אצל הגרמנים, כי לקחו להם גם שטחים ובעיקר נכסים כגון מפעלי ייצור, מכרות, כלי מלחמה כגון אניות מלחמה, צוללות שגם אז הגרמנים עשו בהם שימוש נרחב וגרמו להרג רב ולנזקים גדולים מאוד במלחמה עצמה.

והמסקנה שהתבקשה מן הסיסמה דלעיל; "להיות נדיב בניצחון". התשובה הייתה "תכנית מרשל", כלומר להקים בהקדם את הכלכלה הגרמנית. כל העמים שנפגעו כתוצאה מן המלחמה ואנחנו היהודים בתוכם חרקו שיניים. התחושה הייתה, ובצדק, שמן הדין להעניש את הגרמנים ולהביא אותם לפת לחם. ההנמקה לתכנית זו הייתה המלחמה הקרה בין המערב והמזרח. אבל כפי שכבר אמרתי שלמערב קמה מנהיגות שהשכילה להבין שהקיצוניות של הענישה תביא חזרה לתסריט שלאחר מלחמת העולם הראשונה, והיא הזעקה של

העמים המנוצחים ל"רוואנש" כלומר, להחזיר את המצב לקדמותו, והסתת הממונים לשנאה ולנקמות תהומית נגד המנצחים ובדרך אגב, גם נגד היהודים, שהם כידוע האויב והרשע האולטימטיבי.

## פרק ג'

להבנתי שמעון מנסה להביא אותנו להבנה שהלקח הזה ישים גם לשלום בינינו לבין הפלסטינים. השאלה היא למה לדעתו של שמעון השלום שאפשר להשיג אמור להיות

"...אינני רואה את עצמי כמתכנן השלום ולא כגוזר גורלות של עמים, היותנו נחושים במלחמה כבר הוכחנו. עכשיו עלינו להוכיח גם את היותנו נדיבים בניצחון. עלינו לזכור שבפתיחת מלחמת העצמאות ובגבולות המנדט הבריטי אנחנו היינו רק שליש מאוכלוסיית הארץ ובסיומה שלטנו על כמעט 77% מן השטח, לכן לגבי מי שעושה עצמו מסכן, ושואל את השאלה "התמימה": "ומה הם יתנו לנו?" השאלה לא רלוונטית כי פשוט אין להם ממה לתת..."

\*התייחסות למאמרו של שמעון שתיל "הרהורים ליום התשעה במאי", בשער 10.05.2018

גרוע ביותר? הרי שלום בר קיימה, להבנתי, צריך להיות טוב לשני הצדדים כי אם הוא איננו כזה הוא איננו שלום, אלא 'שלום מדומה' שצד אחד כופה אותו על הצד השני. לצערי רבים מתוך הצד היהודי שואלים "בתמימות": "ומה הם יתנו לנו?"

בסיום מלחמת העצמאות שלטנו על כמעט 77% משטח המדינה. ולפלסטינים נוטרו 23% בלבד וזה עוד לפני כרסום שטחים גדולים על ידי ההתנחלויות הגדולות והקטנות החוקיות והבלתי חוקיות כל זה ביחס לשטח. בנוסף, בגבולות שביתת הנשק של 1949 נשארו נכסים רבים מאוד מה שבלשונו נקראו "רכוש נטוש". פירושו קודם כל הקרקעות, שערכם כן יסולא בפז. היו גם נכסים כגון מבנים, מפעלים ועוד. חלקם של הנכסים היו נכסי מדינה כגון שדות תעופה ונמלים וחלקם נכסים פרטיים. מדינת ישראל החכירה או מכרה את כל הנכסים האלה. כל ההכנסות מדמי ההחכרה של הקרקעות והמכירות אמורים היו להיות צבורים בקרן שיועדה, בבוא הזמן ובבוא ההסכם, לפיצויים לבעליהם הקודמים. כל האמור לעיל הוא לפי זכרוני. באינטרנט מצאתי רק קטעים ויתכן שחיפשתי במקומות הלא נכונים. חברי קיבוץ הזורע יכולים בקלות להעריך את היקף הסכומים על ידי הכפלת הדונמים שנמסרו לעיבוד לקיבוץ בסכום דמי החכירה שהקיבוץ משלם היום לדונם כפול מספר הדונמים כפול 70 שנה, כאומדן של היקפי הסכומים שהמדינה קיבלה ואמורה הייתה לצבור לעת הסכם שלום. אנחנו מדברים כאן על מיליארדים רבים. באינטרנט מצאתי רק מי הגורמים שהתכוונו לעזור לנו לממש את הפיצויים והיו כאלה.

## פרק ד'

ובצד שלנו, ולמזלנו, מלחמת העצמאות נוהלה על ידי

הנהגה נבונה שלא צימאון לניצחונות הנחתה אותה אלא יצירת בית לעם היהודי שבע סבל שבאותם ימים מטולטל באירופה בלי מקום להניח את הראש. ההנהגה הזאת הציעה לצד הערבי שלום ופיצויים על הרכוש הנטוש. ההנהגה הנבונה הזאת הבינה שעדיף לתת לארצות ערב המעורבות במלחמה לשלוט בחלקים מן הארץ. ההנהגה הזאת למדה היטב את לקחי מלחמת העולם הראשונה וידעה גם את העיקרון שרצוי לשמור על כבוד המנוצח.

אני החתום מעלה אינני רואה את עצמי כמתכנן השלום ולא כגוזר גורלות של עמים, היותנו נחושים במלחמה כבר הוכחנו. עכשיו עלינו להוכיח גם את היותנו נדיבים בניצחון. עלינו לזכור שבפתיחת מלחמת העצמאות ובגבולות המנדט הבריטי אנחנו היינו רק שלישי מאוכלוסיית הארץ ובסיומה שלטנו על כמעט 77% מן השטח, לכן לגבי מי שעושה עצמו מסכן, ושואל את השאלה "התמימה": "ומה הם יתנו לנו?" השאלה לא רלוונטית כי פשוט אין להם ממה לתת.

להחזרת הפליטים איננו יכולים ואיננו צריכים להסכים, אם איננו רוצים לפתוח מחדש במאבק דמים. אבל אנחנו יכולים, וצריכים, לעשות את מה שהנהגת מלחמת העצמאות הציעה, ומה שמדינת ישראל עשתה כשהחזירה את סיני למצרים, החזירה לירדנים עד הסנטימטר האחרון וגם ללבנונים. להחזיר לפלסטינים עד הגריר האחרון של גבולות שביתת הנשק וכן להציע פיצויים לכל מי שהשאר כאן את ביתו ואת רכושו בכדי שיוכלו לשקם את חייהם במקום מגוריהם. נכון שלזה דרושים מדינאים ולא רק פוליטיקאים ואולי מדינאים עם חזון שהם גם בעלי סגולות של פוליטיקאים וטוב שיהיו גם כריזמטיים. ❀

### מילה טובה / משפחתה של יערה זיגלר

אנחנו, משפחתה של יערה זיגלר רוצים להודות מקרב לב לבית שיקמה... לעינבל בקיש מנהלת הבית, למיכל רוזן האחיות הראשית, לתעסוקה, למטפלים המסורים ולכל האנשים שהיו במהלך השנים בקשר טיפולי או חברי עם יערה. תודה על המסירות, ההקשבה, היכולת להכיל ולתת מענה לכל בקשה של יערה והמשפחה. תודה גדולה לכולם!!!!



### מילה טובה / נעמי שורוב

נחמה נהב אוספת בטיולי הבוקר שלה את הפסולת לצידי הכביש מהזורע עד למעין עמי. ברצוני להודות לנחמה על המסירות וההתמדה. היה נפלא אם חברים נוספים היו יוצאים לטיולי השבת עם הילדים מצטיידים בכפפות ושק פלסטיק נהנים מטבע ועוזרים לשמור על ניקיון היער שהוא עדיין יותר מכל היער שלנו.



## שבועות בהזרע

**קריקוי** - אורי חץ והנעורים - שארגנו, סידרו, ודאגו את ערב הקריקוי, לצערנו עקב תקלה במחשב לא ניתן היה לקיים את הערב כפי שתוכנן. תודות על ההשקעה הנכונות והרצון.

**טורניר כדורגל שנתי של ענפי הקיבוץ** - כמידי שנה בשבועות נערך במחוזותינו טורניר כדורגל בניצוחו של יוחאי רפאלי, עם הצוות המופלא - איציק שיטרית וסרה אבראל. השנה ענף השלחין והמדגה התעלו על עצמם וסיפקו לשחקנים מדים עם לוגו של הענף - השלחין מכנס וחולצה, המדגה חולצה עם שם השחקן, הנוי אמנם לבש מדי "הפועל הזורע" - אך גנב את ההצגה עם גול עצמי של הקפטן - רן סולומון. וכמובן הגביע הנכסף הוענק לאחר כבוד לקבוצת "נעורי הזורע" שהפגינה משחק מעולה, רוח ספורטיבית והמון נחישות. כל הכבוד!!!

**לצוות החג שנתן את כל כולו להצלחת הערב** - מיכל דור, עוז חזן, מור בקיש, רועי שחורי. לצוות המנחים - אוריאל בן צבי, חן מענית, שחף דור, הלל ירון. ריקוד אימהות תינוקות שיצרה הגר ראובני. לקרייני התינוקות - מירי פלד ואיציק שטרית וחורז החרוזים דובי זמר. מודעה מושקעת ויפה עם ניחוח של פעם... - אנה אבראל. ברכה מפרי עיטה של סלעית בר אילן שהקריאה אראלה אמיר. ריקוד ילדי הגנים שהכינה רוני נחמיאס יחד עם ספי פלג שהייתה הלב מאחורי הקלעים. למיה מזרחי והלל ירון על השיר, ניגון והחן הרב. ליונת אבריאלי על ריקוד כל כך עליז, שמח ומלא חיים עם ה"בוגרות" שלנו - שני פלד, עמית בן צבי, הגר ראובני, דפנה בן דוד, ניצן ניב, רוני נחמיאס, רותי מרץ, שרה ברק. לאלון פלד - רכז המשק על הסקירה החקלאית שלנו

## דוכני הענפים המרהיבים שיצרו:

- ראו קובלינסקי וסנדרה שהכינו שוקו מפוסטר מדהים טעים וקר בשם הרפת
  - אורי ושקד שמע - שהציגו את הסוסים היפים והממושמים של "האוכף הכפול"
  - רן וצוות הנוי על הדוכן הנוי היפה והשתילים שחולקו....
  - מב"א - שם עושים המון מדברים מעט ומציגים נחישות בעזרת אורנית שדמון
  - לערן גבאי וצוות השלחין על הטרקטורים העוצמתיים, וכמובן על הבמה המאולתרת שיצרו מעגלת טרקטור, וכמובן כל השיבולים והחציר שקיבלנו מיוחאי הוכמן
  - למדגה הזורע על הרשתות, הדגים והאווירה שיצרו
  - גידולי צמחי המים היפים ובעיקר הטעימים שלנו שסודרו בידי המגדלת והמעצבת איילת סולומון והצוות
  - פלסטופיל בעזרת ניר אלישב, אביגייל צרפתי ואסתי הזארי הוכיחו שהם חזק בעניינים.
  - תערוכת הטרקטורים הישנים של המוסך החקלאי שהעמידו בגאווה רבה ערן מרמורי ואמנון פלד
- כמובן אי אפשר בלי צוות המטבח ששקד והכין ארוחת חג טעימה ויפה, שבסופה קינחנו עם העוגות המדהימות של ברק גורן וצוות גשר, שכמעט כל חג, מפנקים אותנו בעוגות מושקעות טעימות יפות ובעיקר - משלנו.

## לנעורים

לבנות הנעורים שתפעלו את כל הדוכנים של: האיפור - יסמין ירון, דוכן הקעקועים - נועה כהן, רוני כהן אייל, דוכן התסרוקות - שחר חזן, שירה טיקטין, עופר וולף ומאי חזן, דוכן הסוכר והפופקורן - נוייה בן יוסף, נעמה ברקאי,

לבני הנעורים של צוות הגברה תאורה - ברשות טיבי וניר מרקוביץ שלא רק הפעילו את ההגברה, ודוכני הפופקורן והסוכר, הקרינו את הסרט לאחר ארוחת הערב, הם גם אלה שבסוף האירוע היו היחידים שחיסלו את כל ציוד החג. ממש לא ברור ומובן מאילו שעל כתפיהם יש כל כך הרבה משימות ומטלות והם עומדים בהן בהצלחה מרובה, וההוכחה היא שביום לאחר הטקס הדשא היה נקי כאילו לא ארע דבר. אז שאפו ענק לנעורים - ליאם האקט, שחר תורן, אדם טוט, אייר אבריאלי, גפן קליר, אלרועי ברק

## יום האישה בהזרע

ביום שישי 25.5.18 קיימנו בחדר האוכל הקטן, יום האישה שכלל: ארוחת בוקר מפנקת שהכינו במטבח, הרצאתה של ד"ר ליאור גל כהן - בת שער הגולן שסיפרה את חוויותיה של ילדה שגדלה במשפחה עם גילוי עריות, והדרכים לשבור את מעגל השתיקה והפחד של אלימות וניצול מיני, שתינו קפה עם העוגות המצוינות של ברק גורן, וסיימנו עם הסטנדאפיסטית המוכשרת טלי ורד קפלן. כל זה לא היה קורה ללא היוזמה המבורכת של מרים גרוס, ואני מודה לה על כך!  
כל מי שיש לו או לה רעיון / מחשבה / שאפשר להופכו לעשייה ציבורית למען כולנו - מוזמנים לפנות וביחד נהפוך לאירוע!

## ספטיבל יערות מנשה

בסוף השבוע שעבר התקיים פסטיבל יערות מנשה העשירי. עבורי זו היתה הפעם הראשונה באירוע הזה ונדהמתי משלל המופעים ואטרקציות הבידור שהיו בו, מהסדר המופתי, הניקיון, הדאגה וכמובן כמות המשתתפים הרבה. אוכלוסיית הפסטיבל כללה משפחות רבות, אנשים מבוגרים וכמובן בני נוער וילדים. להפתעתי נפגשתי עם כמות לא מבוטלת מהזורע שהגיעה לפסטיבל ונהנתה מאוד.

## ומה הלאה...

- תלמידי כתי' מבית ספר "שקד" בטבעון מתארחים אצלנו באולם המופעים, ומזמינים את חברי הקיבוץ בשבוע הקרוב בימים חמישי 7.6 ועד שבת 9.6 להצגה "דון קיחוטה איש למאנשה" - יש פרסום בלוחות המודעות.
- מוזיאון וילפריד, בשיתוף תרבות הזורע, יזם סרטים והרצאות בימי שישי / שבת באולם המופעים שלנו, כדאי לעקוב אחרי הפרסומים ולהגיע - מאוד מומלץ.
- ט"ו באב וחג קיבוץ על הפרק... אשמח למתנדבים שמעוניינים לעזור.

שבת שלום, איריס





## הסיפור שאינו נגמר / אורי חץ

היום אנו מוכירים תודה על כך. בשלב ה"פינישים" הקבלן נעלם, הוא היה חייב לנו סכום של 600 ₪ על ציוד או משהו כזה, אבל ממש אי אפשר היה לתפוס אותו, הוא לא ענה לטלפונים, לא מגיע לאתר, כלום, כאילו בלעה אותו האדמה. ולכן את השבועיים האחרונים בילינו יחד בעיקר גל ואני, בניסיון להשלים את השיפוץ וזאת מכיוון שקיבלנו הודעה משמחת שיש לנו מועמד ראשון לתכנית.

בתאריך הראשון באפריל 2016 הגיע החניך הראשון לתכנית שלנו, וזו לא הייתה מתיחה. יחס החניכה היה חניך אחד לשישה אנשי צוות. ההתחלה הייתה מלווה בהרבה סימני שאלה, גל ותמיר עסקו בעיקר בשיווק וצחי ושאר אנשי הצוות היו עסוקים במילוי התכנים ושעות הפעילות.

במבט לאחור אני נזכר וכמעט לא מאמין שכך התחלנו, הסתכלנו על עצמנו כעל חברת "סטרסאפ" בתחילת הדרך, שבה עובדים הרבה מעבר לתגמול (תמיר גל וצחי כלל לא משכו משכורות...) חושבים, בודקים ומחפשים דרכים לחסוך בהוצאות ולא לחסוך בחדשנות ובחוויות כדי שהתכנית תוכל להמשיך לרוץ. כל כך האמנו בדרך ובתהליך, שפשוט שמנו את כל הדברים האחרים בצד, באמת האמנו שאנחנו מתחילים ובונים

משהו ייחודי, חדשני וחשוב.

היום "נפש חופשית" מקיימת פעילות מגוונת שעליה אשמח להרחיב, אבל בגלל מגבלת המילים, אעשה זאת בגיליון הבא.

ורק להשלמת הסיפור עם הקבלן שנעלם... באחד הבקרים כשגל ואני עובדים יחד בחצר, הטלפון מצלצל וגל מקבל שיחה מעאדל, אותו קבלן שנעלם. אחרי שיחה קצרה מסתבר שהבחור המסכן עסק בשיפוצים במקום אחר וכשעבד עם הפטיש, הוא החליק לו מהיד ועם התנופה של החבטה, המשיך לו ישר לתוך הפה מה שהותיר אותו בלי שיניים ובאשפוז במשך מספר שבועות בניסיון לתקן לו את מה שנשאר מהלסת. ויתרנו לו על ה-600 ₪... ❁

ובכן... כמו שקורה פעמים רבות ב"שאו ביזנס" גם אני חוויתי משבר. מאז הכתיבה האינטנסיבית שלי בעיתון "בשער" הרגשתי שמסתכלים עלי אחרת. הייתי מגיע ל"חדר האוכל" וחברים היו מבקשים ממני לחתום על העיתון שלהם, עוצרים אותי בכניסה לקיבוץ ושואלים "איך מגיעים לכולבו?" ועוד דוגמאות קשות, מה שהוביל אותי לבסוף להחלטה, לקחת "פסק זמן" מהכתיבה. בזמן הזה שלא כתבתי (שבוע) זכיתי להיזכר בצללים היפים של שעות הבוקר, ציוץ הינשופים, נביחות הכלבים ומשאית האשפה שעושה "דאבל קלאצ" ורוורס שאחריו מתחיל בכי תינוקות בכל השכונה. היום אני חש שעברתי תהליך ואני מוכן שוב לשפוך קצת אור על סיפור העמותה שלנו, "נפש חופשית". ואתם?

השנה התחלפה לה, אנחנו נמצאים אפשהו בתחילת 2016, הצלחנו לגייס סכום לא מבוטל של 75,000 ₪ שאומנם היה רחוק מסכום היעד, אבל סיפק לנו איזה בסיס לעבודה שעיקר תכליתה היה להפוך את "בתי הגפן" (מחדל תחתון) לנעימים יותר למגורים. למזלנו, את גג האסבסט החליפו, אחרי שמשאית שעבדה בשיפוצים של בתי הבמב"חים "חתכה קצוות", השאר היה עלינו, חשמל, מים, קירות, מקלחות, ריצוף, מטבחים ועוד.

השיקול היה להכניס שיפוצניק,

שיוכל לעמוד בלוחות הזמנים שלנו, ובעיקר שיהיה זול. נחסוך מכם את התיאור הציורי של רמת הגימור, אבל בסופו של דבר, אין דבר כזה, זול וטוב.

שיפוץ "בתי המחדל" הוא אתגר לא קטן ומה שהתחיל כהרפתקה הפך להיות "הסיפור שאינו נגמר". בפזיקה, הדבר נקרא תגובת שרשרת, ברגע שהזנזנו/טיפלנו בדבר אחד, נוצרה תגובת שרשרת שקשה היה לצפות היכן תסתיים וכיצד. וכך מצאנו את עצמנו רחוק מיעד התקציב שאליו כיוונו, מוכר לא? בשלב הזה משפחת כרמלי נרתמה לעזרתנו ובעזרת תרומה של חומרי בניה רבים, הצלחנו לסיים שיפוץ משביע רצון, פנים וחוף. קיבלנו עוד כמה תרומות מאנשים נוספים כמו עצים, אבנים משתלבות ואפילו מנעולים לחדרים, ועד



מחכים לתמונה טובה של הגוזל



תיבת התרומות מתחת לעץ



שעיר בהזורע, מאי 2018



אטרקציה טבע ייחודית בקיבוץ הזורע מנקזת בימים אלה התעניינות ארצית של צפרים וצלמי טבע מקצועיים חמושים במצלמות ענק.

זוג ינשופים, מסוג 'שעיר מצוי', ושני גוזליהם, התנחלו על שני עצים (אחד מהם פיקוס) בין חדר האוכל והמרפאה של הקיבוץ. ביום שישי לפנות ערב פגשנו שם צלמים ממושב רם און שבחבל התענך וצלמים מתל אביב הרחוקה 100 ק"מ מהקיבוץ הפסטורלי. ויש האומרים שהיו גם מצפת הרחוקה. יודעי דבר בקיבוץ אמרו שהתופעה אינה חדשה לגמרי ושבשנים עברו נשמעו בלילה קולותיהם הדקים של הינשופים אך רק אחרי גיזום מסיבי של ענפי אחד העצים, השנה, התגלתה התופעה המדהימה: גוזלים עומדים בפתח קן-חור ענק והוריהם מוסווים היטב בן ענפי הפיקוס שממול, שומרים עליהם לא רחוק משם.

הינשוף 'השעיר המצוי' הוא הקטן בין דורסי הלילה בארץ. אורכו של פריט מבוגר כ-19 ס"מ ומוטת הכנפים שלו כ-55 ס"מ. הוא ניזון ב-95 אחוז של המקרים מחרקים אבל גם מדו חיים וזוחלים.

ליצנים מהקיבוץ תלו במתקן מרותך היטב, בקרבת העץ, מכתב המופנה למאות אם לא אלפי המבקרים שפוקדים בימים אלה את התופעה.

### "אמרו קן לשעיר"

#### אפשר להציל את העץ!

כידוע לכולם, רכז הנוי מתכנן לכרות את העץ על כל יושביו, על מנת לבנות חנייה לאופניים חשמליים.

בישיבה שהתקיימה זה מכבר (פרוטוקול 5.2 סעיף 3, מרץ 2018) הוחלט כי שימור העץ אפשרי בהשקעה כספית.

תמורת 30 אלף ש"ח בלבד נוכל לשמר את העץ!! עזרו לי לנו להגיע לסכום היעד בעזרת תרומה צנועה ובכך לשמר את העץ המיוחד שהינו בית גידול משותף לדררות, לשעיר המצוי ולפרפר הנדיר שבתאי השקד.

כל תרומה תתקבל בברכה

תודה מראש

חברי קיבוץ הזורע

ואכן בימים אלה עפות לחניית לילה ויום, מצדו השני של אחד העצים הנ"ל, גם דררות ירוקות וחניניות. כולם מוזמנים לראות את התופעה...גא לבוא, רצוי, במצלמת ענק, מאלה המשמשות צלמי כדורגל.





שעיר בהזורע, מאי 2018

Oded Cohen



ינשוף שעיר עין ועץ להמחשת ההסוואה

Oded Cohen



נחשון והגוזל, ממש לפני החזרה לקן



פעולת ההצלה של הגוזל, חוזר לקן בעזרת מלגזה

## יעל ברמי

יש לי פגישה' אומר אישי הצלם, לוקח את המצלמה ונעלם בשבילי הקיבוץ. שם, על עץ חשוף לחלוטין, מול המרפאה, כמעט בכל לילה מתיישב שעיר. לא, לא שעיר כזה עם שערות בגב ובאוזניים. ינשוף.

קטן מאד.

ביישן.

מעופו חרישי.

הוא וזוגתו השעירה שרים דואט.

כשהשעיר נרגש ייתכן ובגלל שירת ציפור נפשו, ציציות אוזניו בולטות כלפי מעלה.

בספרו הנפלא 'גינת בר' כותב מאיר שלו בעמוד 102 על פגישה בין שעירה מצויה לשעיר שלה:

'הנה אני'

דממה. השעיר לא יודע את נפשו.

'קראת לי אז באתי'.

כשקראתי את הפרק 'זמר נוגה' בספר, לא תיארתי לעצמי שהאיש שלי ישמע, יחפש, יתאמץ, יגלה, יתאהב ויצלם את הציפור הזו. 'שמעת אותו שר?' אני חוקרת את ע. שיוצא בפעם השלישית לחפש את חברו החדש. הוא עונה לי שלא.

אבל גם בלי השירה והחיזור התמונות מרהיבות.

## נעה אלבוחר

באחת מהפעמים, אחד הגוזלים לא התאפק, ניסה להסתכל קצת יותר מקרוב על הסקרנים שלמטה ונפל. מיד נחלצו לעזרתו, הוא הורם, בכפפות של פלסטיק, חזרה לקינו בעזרת מלגזה. לא לפני שהספיק להצטלם על רגלו של נחשון רכז הבריאות שלנו. נקווה שקצת מהבריאות הזו חילחלה הלאה לגוזל ושהוא שרד את הנפילה בשלום.

מזל טוב לרחלי שרון לרגל יום הולדתה ה-65. נאחל אושר, בריאות והמשך עשייה מבורכת, מכל בית הזורע



# מתנות קטנות

פרויקט מתנות מעסקים קטנים בקיבוץ לימי הולדת לחברים

**"מתנות קטנות" - פרויקט מתנות מעסקים קטנים בקיבוץ לימי הולדת לחברים. והפעם במדור ראיון עם ליאת כפרי שסוגר שנה של פעילות. זו גם הפעם האחרונה שבו המדור מופיע. המתנות חולקו לילדי חודש אפריל שעדיין לא הוגרלו אצלנו ולא רצינו שישארו מקופחים. זה הזמן להודות גם לדליה הרפז על היוזמה, הכתיבה והיצירתיות!**

/ ראיינה וכתבה דליה הרפז

משהו בשביל הנפש. הלכתי ללמוד מניקור, פדיקור ופדיקור רפואי שבו אני מתמחה.

אני אוהבת לפנק אנשים, טיפוח ויופי הם חלק בלתי נפרד ממני. בעיקר לעשות טוב לאנשים."

ליאת למדה את התחום לפני כחמש שנים והחלה לעבוד יומיים אחה"צ במספרה בהזורע. "זה היה הרבה לוגיסטיקה" היא אומרת "ואני שמחה שהתאפשר לי לבסוף להסב חדר בבית לחדר עבודה" והחדר כאמור, מזמין ומקסים.

ליאת נולדה בהרצליה והגיעה להזורע לפני 13 שנים. "אני מאוד אוהבת את הקשר עם הקהילה" היא אומרת, "כיף לי לחיות כאן וכיף לי לקבל אנשים מהקיבוץ למניקור/פדיקור". הלקוחות של ליאת מגיעים אליה גם מהאזור מהעמק מפה לאוזן ודרך פרסום בפייסבוק. "אני רוצה להתרחב ולהגיע לקהל גדול יותר. עם זאת, העסק מתפתח לאט ומתון וזה טוב"

ליאת גם למדה בעברה, לימודי הנדסת קול במגמת סאונד, וגם התחום הזה הוא עוד חלום שהיא מתכוונת לעסוק בו. "אז הייתי רווקה וצעירה כשלמדתי, והיום הילדים גדולים יותר, עצמאיים ויש לי פנאי להתקדם".

לליאת יש גם חלום להקים מכון יופי בקיבוץ שיכיל עיצוב שיער, מניקור ופדיקור. ליאת התמחתה בהמשך גם בפדיקור רפואי ומאוד אוהבת לעבוד עם אנשים מבוגרים ותשמח גם לשיתופי פעולה בקיבוץ למשל עם בית שקמה. "אני גם עושה ביקורי בית" מוסיפה ליאת, ומצביעה על מזוודת פלסטיק ירוקה, מבהיקה ומרשימה "יש לי את כל הכלים והחומרים במזוודה הזו ואני מגיעה הביתה לאנשים ומטפלת בהם".

שעות הקבלה של ליאת הם בערב בכל ימות השבוע ובימי שישי עד אחר הצהריים והיא מזמינה להתקשר ולקבוע מראש...

לסיכום, ליאת מאחלת לכולנו "שנהיה בריאים ושיהיה לנו קיץ נהדר ושנמשיך לצמוח כקיבוץ וכפרטים, עם משפחות חדשות ושימשיך להיות פה כיף".

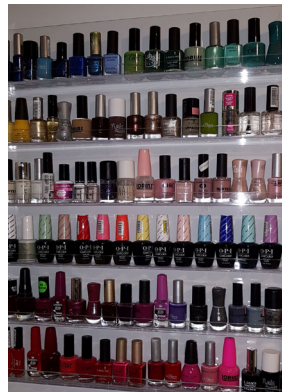
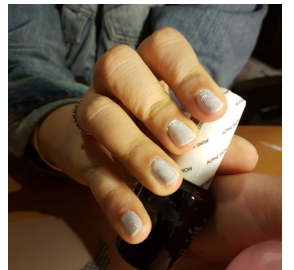
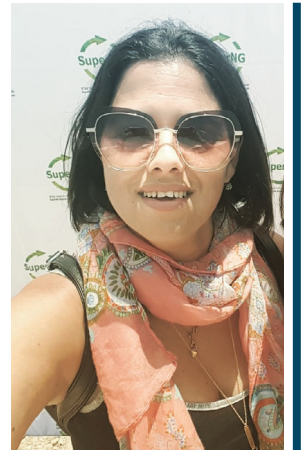
**"אצבעות" מניקור, פדיקור, פדיקור רפואי**

ליאת מקבלת אותי בבוקר בחדר העבודה הצבעוני והמקסים שלה. הריהוט החמים ובקבוקוני הג'ל והלק עושים לי מיד חשק להתמסר ולקבל טיפול מניקור או פדיקור, אבל אי אפשר עכשיו... רק בערב, כי ליאת יוצאת מיד אחרי הריאיון לעבודתה כמנהלת אדמניסטרטיבית בחברת "שפיר" בפרויקט הגז הטבעי.

"תמיד עשיתי תפקידים של מנהלת אדמניסטרטיבית בכל מיני ארגונים" אומרת ליאת, "זו בעיקר עבודה עם אנשים וזה מה שאני אוהבת לפגוש אנשים, לתת שירות, לשוחח". בחברת שפיר היא עובדת בשנתיים האחרונות, במשרה מלאה. "הטיפוח הוא העבודה השנייה שלי, זה הכיף הגדול שלי והתרפיה שלי".

ליאת נשואה לירון ואמא לתומר 12, שיר 10, גיא שבחודש הבא בן 8 ואסור לנו לשכוח גם את בוננו הכלב.

"תמיד אהבתי את האסתטיקה והטיפוח. אני אוהבת צבעים, צבעוניות, רציתי לטפל באנשים דרך אסתטיקה, לעסוק במה שאני אוהבת.



**ליאת נחתת 4 נחתות לילדי חודש יוני שלנו בהצלחה. הנחתות הן**

**כיפול מניקור/פדיקור רפואי, מוצנים להתקשר ולקבוע:**

**שמאן אבריאול | יוסף חפן | פלז צ'מונה | בר צכרית**

\* הנחתות בתוקף עד סוף יוני 2018, ניתן להצביר את הנחתה לקרוב משפחה או חבר.

## חדש ימינו כקדם - יום החברה 2018 / בשם נשות הזורע - לנה נ.

ולרגע לשכוח את נושא ההרצאה ושאר בעיות החיים.

אז תודה גדולה למרים גרוס ולאיריס רפאלי שעל ההפקה והארגון ולרז וצוות המטבח על האירוח הטעים.

ובהזדמנות זאת מילת פרגון לאיריס שלא נחה וביחד עם אנשים טובים מפיקה אירועים ומפגשים ואני סקרנית מה את כבר מכינה לנו לקייץ ...

ולסיום - תודה לראומה ריילינגר שהעלתה לאתר את הסרט על יום החברה הקודם שהתקיים ב-1983. היה מרגש לראות את החברות והחברים שרבים מהם לצערנו כבר לא איתנו. החברות נהנות מיום כייף והחברים נהנים להחליף אותן בעבודה ולהעניק להן יום חופשה מפנק. ואיזה שינוי, אז היה צריך לארגן מערך שלם כדי להחליף את החברות בעבודה והיום הכל התארגן ללא סדרן העבודה המיתולוגי.



ביום שישי ה-25 במאי בבוקר התכנסנו כ-150 נשים בחדר האוכל הקטן. זה כשלעצמו כבר היה כייף. לעזוב את הבית ולהגיע לארוחת בוקר מפנקת והזדמנות לפגוש חברות שאיננו פוגשות ביומיום.

אבל מה הייתם חושבים אם היו אומרים לכם שנושא ההרצאה במפגש הוא: "אומרים שהיה פה שמח". בטח משהו על נשים חלוצות או על תרבות בקיבוצים של המאה הקודמת. אז לא - פגשנו את ליאור גל כהן שבמפגש בלתי אמצעי, ללא מצגת ושאר פלאי הטכנולוגיה, נתנה לנו הרצאה מרתקת על הטרדה מינית בעבר והיום. נכון הנושא לא נוגע רק לנשים, אבל ברור שאם היו מזמינים אותה להרצאה במועדון לא היו מגיעים כל כך הרבה משתתפים כדי להקשיב לנושא חשוב זה. אז בוודאי תהיה שוב הזדמנות להזמין את כלל הציבור למפגש נוסף בנושא.

לאחר קפה ועוגה נהנינו ממפגש עם הסטנדפיסטית טלי ורד קפלן שבהומור מיוחד ובהרבה מרץ גרמה לנו לצחוק



### קיץ גשר!

**בחודשים יולי / אוגוסט, בבריכה התעמלות במים בהדרכת סיגל שלזינגר**

שבעה שיעורים, אחת לשבוע, בימי-ה'

תאריכים: 16.8 / 9.8 / 2.8 / 26.7 / 19.7 / 12.7 / 5.7

בשעות - 08:45 - 09:30

עלות לכל החוג- 210 ₪ (30 ₪ לשיעור), החיוב יחולק על חודשיים

אין זיכוי על היעדרויות

הפתיחה מותנית בכמות הנרשמים, הרשמה עד תאריך. 15.6 בטלפון : 052-3990733 (דגנית) / 052-3990765 (ענבל)



## כל הפנים והשמות / יעל כרמי

הן חזרו למצבן המקורי. אני, את הגשר שלי, זרקתי לפח. פלטה וורודה ומעיקה, וכשאבא שלי גילה, נו, נו, אל תשאלו. כשהרוב עזבו, נשארנו גרעין קטן וקרוב עד ארבע לפנות בוקר ולא הפסקנו לדבר. וזהו. ונגמרו. ואחר כך כבר לא נשארתי בקשר עם אף אחד.

זיכרונות ילדות חדרה, היא הקבוצה אליה צורפתי. וכך אני מוצאת את עצמי מול שאלות כמו:

מי זוכר את השיעורים בחווה החקלאית?

באיזה בית ספר למדתם?

איזה מחנך אהבתם במיוחד?

וכשעלתה השאלה מי זוכר את ד"ר וילדר, רופא הילדים המיתולוגי, חייכתי לעצמי. ד"ר וילדר היה ה-רופא. ה-פסיכולוג. ה-מייעץ. הוא היה משענתם של כל אימהות חדרה ואם ד"ר וילדר אמר ופסק- לא מערערים עליו. האימהות שלנו נשבעו בשמו ועשו את כל מה שאמר והמליץ. אז, בשנות ה-60 של חדרה, עיר ילדותי הוא היה האורים והתומים. ריפא וליטף ואבחן והציל. הוא היה ד"ר ספוק האישי שלנו.

כשהגעתי לדיור המוגן 'בית בכפר' לשאת הרצאה, שאלתי את אב הבית אם אפשר לפגוש את ד"ר וילדר שמתגורר במקום. 'תיכף הוא יגיע, הוא מגיע לכל ההרצאות', ועוד אנחנו מדברים, ומהמעלית יצא ד"ר וילדר. 'שלום, ד"ר וילדר' אמרתי לו

והוא, ג'נטלמן בן 94 נשק את ידי ושאל את השאלה ששואלים במקומות קטנים בהם כולם הכירו זה את זה: 'של מי את?' 'הו, אני זוכר' אמר האיש הטוב כשאמרתי את שמותיהם של הוריי ולחץ בחום את ידי, וחיבק אותי וברגע, חזרתי להיות ילדה. הילדה של הוריי, מרחוב רמב"ם

בחדרה. וכך עמדתי בלובי היפה של הדיור המוגן, ובכיתי. ואחר כך התעשתי, ונשאתי את ההרצאה שלי 'סבתא, תעשי לי לייק' ופתחתי אותה בכך שהערב אני מתרגשת במיוחד כי בקהל יושב איש יקר שרבים חבים לו את חייהם.

בסוף ההרצאה הוא חיכה לי בלובי וסיפר על נכדיו, ושאל אם ההורים עדיין בחיים, וסיפרתי על אמא שכבר לא איתנו ואבא שעבר לגור בדיור מוגן והוא השביע אותי למסור דרישת שלום חמה, נישק את ידי והלך, נשען על הליכון ויחד

האם גם אתם צורפתם לאחת מקבוצות הזיכרונות הרבות שקמו בפייסבוק?

לפני כמה שנים הוזמנתי למסיבת מחזור של בית הספר היסודי 'אחד העם' בחדרה בו למדתי ולא רציתי ללכת. 'מה יש לי לעשות שם?' רטנתי לחברתי תמר אותה הכרתי בתיכון ומאז לא נפרדנו, 'לא אהבתי את בית הספר ההוא, שמחתי שסיימתי אותו, אז להיזכר? במי? לא זוכרת אף אחד ובכלל, אין לי מה ללבוש'.

ומרגע שאמרתי 'לא רוצה' ניקרה ההזמנה בעיניי בכל פעם שעברתי ליד המקרר עליו הודבקה במגנט. מצאתי את עצמי מחפשת את ספר המחזור של בית הספר ומוצאת תמונה שלי בשיער ארוך שעבר אין סוף אבו עגילות, החלקות, יישור במים, סיכות לצד אחד ואחר כך לצד השני, העיקר שיהיה ישר, והוא נשאר סורר. וכנראה גם אני.

פעם אחרי הצהריים, בא לבקר אותי אחד מחבריי לשכבה שכולנו קראנו לו 'פושי' ועד היום אני לא זוכרת אם שמו היה משה ואם היה לו שם אחר בכלל. כל כך התרגשתי מביקורו הבלתי צפוי, ורק אחרי שהלך, גיליתי לחרדתי שישבתי איתו כשהפוני שלי רטוב ומהודק במיליון סיכות לצד ימין!!!!

הלכתי למסיבת המחזור. היתה לי ברירה? התקשרו אלי ואמרו שבלעדיי זה לא יילך. קניתי שמלה יפה והלכתי. וכשהגעתי לגג בחדרה בו נערך המפגש קמו עלי כל שנות

נעוריי. נערים ונערות שהפכו לגברים ונשים. את חלקם זיהיתי מייד ובפני חלק מהם התביישתי, התנצלתי ואמרתי שהשנים והזמן והזיכרון וסליחה, וברגע שאמרו את השם - נפלנו אחד על צווארו של השני. וכך ישבנו במעגל, בערב קיץ נעים, וכל אחד סיפר על עצמו. כאילו סידרנו שוב את שולחנות הכיתה הירוקים צמודים לקירות, ולפניהם במעגל

את הכיסאות והתיישבנו לשעת חינוך.

נערות שהיו דקות אז, בגרו והתעגלו. נערים שהיית מתבוננת בהם בסתר, מתאהבת בכל יום במישהו אחר, החלו להקריח. והיו כאלה שנשארו כמו שהיו. למשל, גילי. ששערו נשאר חלק ושחור ונפל על מצחו, כמו אז כשהוריו חגגו לו יום הולדת בחוף הים! בערב! עם מדורה!! והוא בא למפגש במיוחד משוויץ בה הוא מתגורר. למשל, רונית, שעד כמה שהגשר על שיניה התאמץ ליישר אותן, מרגע שהוסר,





איתו הלכו כל רחובות העיר כולם, וכל האנשים, והחנויות, והסמטאות, והירידה לשוק, וחנוות החזיות של לאה ואדית, ופלאפל ברזילי, ובית הספר 'אחד העם' והתיכון ובית ההורים. פאזל גדול של ילדותי.

האם היה עולם לפני שהיינו כאן ודהרנו על אופניים בירידת תנובה הגדולה בחדרה, וחשבנו שהמבורגר ווימפי הוא מעדן שאין כמוהו, והיכן הם כל האנשים, ההורים והמורים שמילאו את עולמנו וברגע שהם נעלמים, גם אנחנו, קצת, נעלמים איתם ובעיקר תוהים איך זה יכול להיות.

בתי הבכורה, מעין, מסיימת שנה שנייה בפקולטה להנדסת מכונות. בתי הצעירה, נועה, מתגייסת בחודש הבא ותהפוך לחיילת. ואני שואלת את עצמי איך זה יכול להיות הרי רק אתמול נולדו והלכו לפעוטון ואחר כך לגן ולבית הספר ולתיכון. ואנחנו עוברים איתם מכיתה לכיתה, תיכון וצבא ואוניברסיטה, והזמן- אינו פוסח על אף אחד מאתנו. החיים גואים. עולים, יורדים ומזכירים.

קבוצות הפייסבוק מאירות זיכרון באמצע היום וכל האנשים האלה, החיים והמתים, ההורים והילדים, המחנכים והמנהלים, מרטיבים קצה אצבע בקצה לשון ומדפדפים יחד באלבום תמונות ענק של חיינו.



## תרבות ופנאי

כי כולנו יודעים מה הגיל הממוצע של חברי הקיבוץ...



### בדיקה וניתוח מידע חדש / בועז בז מרץ



מיליונים רבים בעולם המערבי הנחשב "משכיל" מבלבלים בין עובדות ל"עובדות" ובין סמיכות מקרית של אירועים ל"גורם-תוצאה". מעבר להטיות האישייות והרגשיות הרבות להן אחראים גורמים תת מודעים, אנו סובלים גם מבעיות בכשלים בניתוח המידע אליו אנו חשופים. "עובדות" רבות נחתות עלינו מ"פה אוזן", מהרשתות החברתיות ברשת ואפילו מגורמי תקשורת רשמיים, המפיצים מידע לא בדוק ולא מבוסס.

לדוגמה- שמועות המופצות ע"י פוליטיקאים (הערבים נוהרים באוטובוסים להצביע), תנועות טרור (חמאס/חיזבאללה) ואפילו מדינות (כגון איראן, טורקיה, רוסיה) החסרות בסיס עובדתי כלל, או בעלות בסיס עובדתי שהוגזם יתר על המידה. בעיה נפוצה נוספת - הבלבול בין אירועים המתרחשים במקרה באותו הזמן ל"גורם-תוצאה" ממשי, כגון העובדה שבערך באותו הזמן שמחסנים ילדים מתרחשים גם מקרים רבים של רגרסיה בתסמינים המעידים על אוטיזם. (מתרחש מעין "כשל תקשורתי נרחב" הגורם להופעת התסמינים). כמו גם העובדה שתרנגולים רבים, אוהבים לקרוא בקול בעת זריחת השמש (אך למעשה הם התוצאה של הזריחה ולא להפך...)

עלינו אם כך לעשות שני דברים במציאות "מופצצת שמועות" זו -

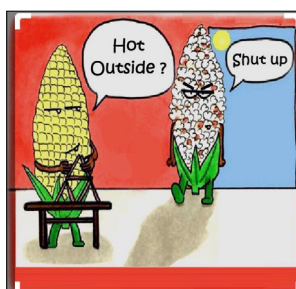
1. עלינו לבדוק את מקור ה"עובדה"/שמועה
2. עלינו לנתח בלוגיקה מדעית אובייקטיבית מהי משמעות המידע החדש (ולא לקבל מיד את הפרשנות המוצעת)

בהצלחה!

### בדיחת השבוע / ספי מנור-פלג



תאמרו לי בהצלחה, יש אי מאר משפט... אני רק מקווה שאינתי נתקן לי להפיק אותן...



If you see your glass as half empty, pour it into a smaller glass and stop bitching.

Weird People

נשים, אם גבר אומר שהוא יתקן משהו, הוא יתקן. אין צורך להזכיר לו כל 6 חודשים

\* תודה לדיינה...

לפי תאריכון הקיבוץ, ביוני 1941 גויסו ראשוני חברי הקיבוץ - לפלמ"ח. מצאנו מאמר שכתב ניסים כהן ב"בשער" בשנת 2008 בעקבות ספר על הפלמ"ח (שנכתב ע"י זאב ותהילה עופר), לגבי חברי הזורע שהתנדבו לפלמ"ח / צוות הארכיון

## הגדוד הראשון - גדוד "העמק", ממטולה עד הנגב

/ נסים כהן, בשער, 21.11.2008

היינו אחת ההכשרות הקטנות יחסית שנפגעה בצורה הקשה ביותר. מתוך 21 בחורים נפלו 6 בקרבות. רבים היו פצועים, מי קשה ומי בינוני וקל. אחד מהפצועים קשה, אשר עזב את ההכשרה עם תום הקרבות, נפטר כעבור שנתיים. בספטמבר 1948, פונה קיבוץ הזורע ליגאל אלון, מפקד הפלמ"ח וחזית הדרום בבקשה שישאיר את כל חברי הכשרת הזורע הפצועים בקיבוץ, לאור המכה הקשה שספגנו. ההסכמה ניתנה ופרט למספר קטן של חברים אשר המשיכו לפלמ"ח, נשארו רוב חברי ההכשרה הפצועים במשק בתקופת מלחמת השחרור.

מהחברים הרזורביסטים השתתפו במלחמת השחרור:

- דן וולך - חובש בחטיבת הראל.
  - מנחם רביב - סייר בחטיבת הנגב
  - חיים סלע - קשר הגדוד הראשון
  - יצחק נהב - נשק בחטיבת הנגב
  - מני רפאלי - קצין תחבורה, בגדוד ובחטיבה.
- יהודה בן חורין - במשלחת הרכש שהביאה את הנשק והציוד מצ'כיה ומצרפת.

בספר חומר רב ביותר, חלקו ידוע וחלקו אינו ידוע. הוא מחולק לשני חלקים. בחלק הראשון מסופר על הפעולות שנעשו ע"י הגדוד עד להחלטת האו"ם על הקמת מדינת ישראל, ובהן פעולות בסוריה ובלבנון, פיצוץ מסילות הברזל, ליל הגשרים, פעולות עונשין ועוד. כמו-כן יש הרבה סיפורים אישיים, מפי לוחמים אשר נותנים עדות מעניינת על אותם מבצעים. יש לציין שעל ההכשרות המגויסות הוטל המאמץ הראשי והכבד וחלק גדול מהנופלים באותן פעולות היו מאותן הכשרות.

מרבית הספר מוקדש לפעילותו של הגדוד הראשון, עם פרוץ מלחמת השחרור ופתיחת המערכה.

בטרם התחילו הקרבות בצורה מעשית התרכזו הפעולות בעזרה לקיבוצים חניתה, יחיעם ועוד. אך כבר בפברואר 1948, נכנס הגדוד לקרב עם פיצוץ גשר שייח חוסיין ליד קיבוץ מעוז חיים. הקרב הראשון בו השתתפה גם הכשרת הזורע.

הקרבות הגדולים היו עוד לפנינו ובהם קרבות משמר העמק - בספר תיאור נרחב על קרבות אלה. כן ניתן למצוא בספר מפות רבות המסייעות להבנת המצב.

לא פעם מזכרים אנשי הזורע בהקשר זה או אחר. יש פירוט רב על הקרבות הקשים ביותר בהם לחם הגדוד ובמיוחד

זה עתה הופיע הספר המספר את קורות הגדוד הראשון של הפלמ"ח. החומר נאסף ונכתב ע"י זאב עופר ותהילה עופר. הוא יצא בהוצאת קבוצת חברי הגדוד הראשון - פלמ"ח ועמותת דור הפלמ"ח והיו"ר ישעיהו (שייקה) גביש.

זהו למעשה סיפור ראשיתו של הפלמ"ח. במאי 1941 מוקמות הפלוגות הראשונות - 6 במספר. פלוגה א' בפיקודו של יגאל אלון, פלוגה ב' בפיקודו של משה דיין, פלוגה ג' בפיקודו של אורי יפה, פלוגה ד' בפיקודו של בנימין צור. פלוגה ה' בפיקודו של אברהם נגב ופלוגה ו' בפיקודו של ישראל ליברטובסקי. בשנת 1944 פלוגות א' ד' ו' היו לגדוד הראשון - גדוד העמק בפיקודו של נחום שריג (בית השיטה). שאחר כך השתייך לחטיבת יפתח.

כאן המקום לציין שחברי קיבוץ הזורע היו בין הראשונים אשר התגייסו לפלמ"ח ולפלוגות הראשונות. קיבוץ הזורע, מסוף שנת 1946 ועד ראשית 1948, היה הבסיס לגדוד הראשון. המטה בראשות דן לנר שכן בצריף קטן, במקום שנמצאת היום שכונת בתי האולפן. הקשר הראשי של המטה היה חיים סלע.

חברי הזורע שהתגייסו לפלוגות הראשונות כבר בשנת 1941 הם:

פלוגה ב'	גבריאל לאי
פלוגה ב'	מנחם רביב
פלוגה ב'	מני רפאלי
פלוגה ב'	יוסף שתיל
פלוגה ב' ו-ד'	מנחם שפייר
פלוגה ב'	דן וולך
פלוגה ב' משנת 1943	חיים סלע
פלוגה ב' משנת 1944	רודא ריילינגר
פלוגה ב' משנת 1944	בנימין פרוינדליך
פלוגה ב' משנת 1944	דוד בריק (ברקאי)
פלוגה ב' משנת 1944	יצחק נהב

בשנת 1942 הוקמה המחלקה הגרמנית של הפלמ"ח אליה השתייך יהודה בן-חורין (בריגר), שהיה סגן מפקד המחלקה. אל המחלקה הצטרפו גם החברים מני רפאלי, דן וולך, מרדכי תל-צור, אורי גייסמר. ביולי 1947, הכשרת הזורע- "הבולגרים", מתגייסת לגדוד הראשון, עוברת אימונים וכבר בפברואר 1948 משתתפת בקרב הראשון-פיצוץ גשר שייח חוסיין.



אבטחה בשדה

קרבנות הגדוד בגליל, וביניהם קרב מלכיה, בו הגדוד איבד 24 מלוחמיו ורבים אחרים נפצעו. למעשה מחצית הגדוד נפגעה. הקרב במלכיה עיכב את הפלישה מצפון, אך שילמנו מחיר יקר.

עם ירידת הגדוד למרכז, הוא השתתף בקרבות לשחרור לוד, קרב לטרון, ובעזרה ליחידות אחרות. יותר מאוחר, הגדוד יורד דרומה לנגב.

אחד הקרבות הידועים הוא הקרב על העיירה פלוג'ה, כאשר פלוגה אחת של הגדוד "ניסתה" לכבוש את "פלוג'ה", אך היו בה "רק" 4000 מצרים... (הנסיון נכשל). אחד המפקדים של הכוחות המצריים היה: גמאל עבד אל נאצר (جمال عبدالناصر!) לימים נשיא מצרים.

סיפור הגדוד הראשון, גדוד "העמק" ממטולה עד הנגב חופף את סיפור הפלמ"ח כולו. אני ממליץ בחום על הספר לא רק לסטודנטים אלא לכלל הציבור.

ולסיום אזכיר את הבולגרים, חברי הזרוע שהשתייכו לפלמ"ח: מנחם כלב, יוסף בקיש, יעקב פרחי, אהרון מנחם, לילי מנחם, ורדה פרחי, שמחה מאיר, אפרים מאיר, מנחם ראובני, ישראל תורן, יהושע צרפתי, נסים כהן. חוה ברקאי, הייתה בהכשרת מעוז והצטרפה לקבוץ הזרוע מאוחר יותר. נפלו בקרב-אליהו סטרומצה, בנימין בן ציון, ניקו לוי, אשר לוי, יוסי לוי, יהושע אשכנזי.

יהי זכרם ברוך.



אימונים - עזרא פ. אליעזר ב. יוסף א..



מחלקה גרמנית אבידן-בן חורין

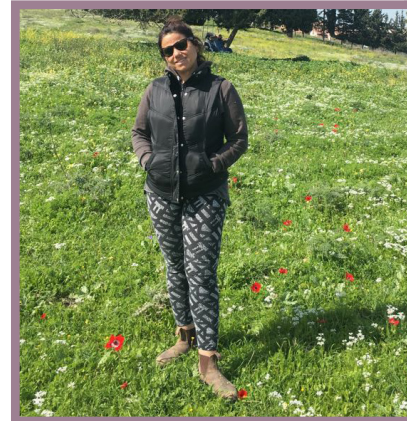


## 10 שאלות ותשובות עם מיכל דור

גיל: 42 וחצי

**מצב משפחתי:** נשואה לשחק + 2 ילדים - תמר (14) וגלי (9.5) + כלב מקסים העונה לשם ג'ורג'.

**מקצוע:** מנכ"לית חברת "שאן גולד", חברה המייבאת ומשווקת תערובות כבול (סוג של קרקע איכותית) למשתלות מקצועיות.



מקצועי בו אלך בחרתי, במידה רבה בלחץ המשפחה, בלימודי משפטים. חינוך בעיניי זה המקצוע הכי חשוב בעולם. חושבת אולי על שילוב בין העבודה שלי כיום לבין חינוך בתחום הביסופרי.

### 7 משהו שאת שואפת להגשים בעתיד?

לחיות תקופה בתל-אביב. חייתי אמנם בשיקגו ובלונדון תקופות משמעותיות בחיי אבל תמיד חשבתי שמתי שהוא ארצה לחיות בתל-אביב. להיות קרובה לתרבות, לים, לחיות ב"עיר ללא הפסקה". אולי כששחף ואני נצא לפנסיה נגשים את החלום הזה.

### 8 ספרי משהו שלא יודעים עליך.

יש לי רשיון על אופנוע כבד. אחרי הצבא, כשתכננו יחד שחף ואני (ביחד כבר מגיל 17) את הטיול הגדול חשבנו לעשות זאת על גבי אופנוע במרחבי דרום אמריקה. מזג האוויר הסוער באותה תקופה הרגיע אותנו ולכן שינינו את התכנית למסע רכוב מחוץ אל חוף בארצות הברית. אמנם את מרבית הקילומטרים שחף נהג ואני חיבקתי אותו מאחור, אבל היו גם קטעים שמימשיתי בעצמי את הרשיון. מאז לא רוכבת על אופנוע אבל לא חושבת שתהיה לי בעיה אם ארצה בכך.

### 9 תכונה אחת בך שהיית שמחה להיפרד ממנה.

אני חרדתית. אמנם לא נראית כזאת אבל אכן חרדתית. זה נוגע כמובן לילדים שלי אבל גם לטיולים בארצות עולם שלישי ולהרפתקאות אחרות. אני עובדת על זה וחושבת שהמצב משתפר. צריך לשאול את שחף...

### 10 משהו שמכעיס אותך ומשהו שאת אוהבת בהזרוע?

**מכעיס:** שאין מדרכות להולכי רגל בצד הכבישים הסואנים. עיקר הפחד שלי הוא כשהילדים (לא רק שלי) נאלצים בכל בוקר ללכת על הכביש בצד מכונות, קלאב-קרים ואופניים. חייבים לפתור את הבעיה הזאת בהקדם!  
**אוהבת:** הרבה דברים! אוהבת את המרחבים של השדות - את השינויים בחקלאות, את פינות החמד, את הציפורים בבריכות הדגים. אנחנו לפחות שלוש פעמים בשבוע יוצאים לשדות.

אבל הכי אני אוהבת את הצעירים בקיבוץ - את בני הנוער, אלו שכבר בצבא ואלו שהשתחררו לא מזמן. אני מרגישה מחוברת אליהם, נמצאת עם חלקם בקשר, קצת כמו חברה.

### תודה למיכל על גילוי הלב והנכונות לחשוף מעט מעצמה לכולנו.

להתראות בעיתון הבא עם "גיבור" או "גיבורה" נוספים שמוכנים לחשוף בפנינו מעט מרחשי, הרהורי וסודות ליבם. ובינתיים, תחשבו מה אתם הייתם עונים.

ראיין: דני נהב

### 1 זכרון מעניין מהילדות?

בחופש הגדול שלפני כיתה א' רכבתי על אופניים וכלב רדף אחרי ואני נפלתי ושברתי את הרגל. כעבור מספר ימים התחילה שנת הלימודים ואני זוכרת עד היום את תחושת הבושה שמילאה אותי כאשר נכנסתי לבית הספר לראשונה בחיי יושבת ב"טיולון" (סוג של עגלת תינוקות) וסבתא שלי מלווה אותי בדרכי. כייף גדול זה לא היה...

### 2 מה הדבר האחרון שחיפשת ב"גוגל"?

"תרבויות רקמה של שתילי תמרים". במסגרת העבודה שלי הזמנתי לסיור באחד הימים הקרובים במעבדות צמח המייצרות שתילי תמרים בשיטת גידול של תרבויות רקמה.

רציתי להגיע עם קצת הכנה למה שאראה שם ולכן נכנסתי לקרוא על הנושא. אנחנו חושבים, בחברה בה אני עובדת, אולי להשקיע בכיוון הזה, שהוא סוג של הנדסה גנטית. תחום מאוד מעניין ורב אפשרויות.

### 3 מהו התחביב הכי משמעותי שלך כיום?

ספינינג (למי שלא מכיר - רכיבה בחדר כושר על אפנים על פי קצב מונחה). בעבר השתתפתי בקבוצת ריצה שסיון אבריאל הדריכה. כשהפעילות הזו נפסקה חיפשתי משהו חלופי, ומשום שאני אוהבת לעשות פעילות גופנית בקבוצה ניגשתי לסטודיו של מיכל אבריאל בהיגוב כדי לנסות האם ספינינג מתאים לי. מאז אני מתמידה כבר במשך 8 חודשים, פעמיים בשבוע, כל פעם כשעה, להגיע לאימון ספינינג. מאמץ גופני מבוקר, מוזיקה ברקע, זיעה טובה - כל זה מנקה לי את הראש.

### 4 מהו החטא הקטן שלך ("גילטי-פלזר")?

גבינה צהובה!!! אני מתה על גבינה צהובה ואם היו שואלים אותי מה את הכי רוצה כעת לאכול הייתי בוחרת בפרוסת לחם עם חמאה וגבינה צהובה ומלפפון ירוק. עם זאת אני מודעת לכך שזה לא כל כך בריא ולמעשה מאז שהתחלתי ב"ספינינג" אני מנסה להיגמל מזה. מתגעגעת אבל בינתיים מחזיקה מעמד בלי.

### 5 אם היו נותנים לך שעה - היכן בעולם היית הכי רוצה להיות?

לונדון! מקום שמרגישה בביתי. חייתי שם במשך 5 וחצי שנים. מקום מדויק שהייתי רוצה להיות בו בלונדון זה לשבת בשעת שקיעה על "גבעת פרימרוז" (Primrose Hill) הצופה על כל לונדון, או לחילופין - להיות בהופעה של להקה שאני אוהבת בשם "פרל-ג'ם" (pearl jam) שראיתי לראשונה ב-1995 עם ניל יאנג בקיסריה ומאוד רוצה לראות אותם שם.

### 6 מהו הפיספוס שלך?

שבחרתי ללמוד משפטים במקום חינוך. כשהייתי ילדה חלמתי להיות מורה. החיים גלגלו אותי ללונדון וכשהייתי צריכה שם להחליט על מסלול